

Lovforslag nr. L 15. Fremsat den 4. oktober 1995 af arbejdsministeren (Jytte Andersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik

(Forstærket ungdomsindsats, fremrykning af aktivperioden, puljeblik m.v.)

§ 1

I lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 179 af 21. marts 1995, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om en målrettet vejledningsindsats over for unge.«.

2. I § 11 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* En individuel handlingsplan skal udarbejdes eller revideres forud for afgivelse af tilbud efter kapitlerne 5 – 11, § 32 b og kapitel 12.«.

3. § 14, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Støtteperiodens længde fastsættes ved aftale med arbejdsgiveren. Støtteperioden i det enkelte ansættelsesforhold kan for ledige i dagpengeperioden, jf. § 55, stk. 1, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., maksimalt aftales til 1 år. For ledige i aktivperioden, jf. § 55, stk. 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., kan støtteperioden i det enkelte ansættelsesforhold hos private arbejdsgivere maksimalt aftales til 6 måneder. Hos offentlige arbejdsgivere kan støtteperioden omfatte hele aktivperioden. For ledige, der har ret og pligt til tilbud efter § 32 b, kan støtteperioden hos offentlige arbejdsgivere maksimalt aftales til 18 måneder.«.

4. § 15 affattes således:

»§ 15. Jobtræning til ledige dagpengemodtagere i dagpengeperioden, jf. § 55, stk. 1, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., kan sammenlagt gives i op til 1 år. Til ledige i aktivperioden, jf. § 55, stk. 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., kan jobtræning gives i hele aktivperioden.«.

5. § 17 affattes således:

»§ 17. Ledige dagpengemodtagere kan modtage uddannelsesgodtgørelse under uddannelsen, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Godtgørelsen svarer til den ydelse, den ledige ellers ville være berettiget til. For unge under 25 år udgør uddannelsesgodtgørelsen 50 procent af højeste dagpenge for henholdsvis fuldtidsforsikrede og deltidsforsikrede, jf. § 47 og § 70 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 3. Uddannelsesgodtgørelse kan ikke udbetales til unge under 25 år, hvis de har ret til eller deltager i en uddannelse, der berettiger til uddannelsesstøtte fra Statens Uddannelsesstøtte, dog kan Arbejdsformidlingen udbetale uddannelsesgodtgørelse i op til 18 måneder til unge ledige, der påbegynder et tilbud om uddannelse efter § 32 a, og som ikke er berettiget til uddannelsesstøtte fra Statens Uddannelsesstøtte, fordi retten er opbrugt.

Stk. 4. Hvis den ledige har supplerende indtægter fra arbejde, der svarer til eller overstiger uddannelsesgodtgørelsen, bortfalder denne. Hvis indtægterne er lavere end uddannelsesgodtgørelsen, nedsættes denne, så den ledige i alt får et beløb svarende til uddannelsesgodtgørelsen.

Stk. 5. Der kan ydes tilskud til befordring i forbindelse med deltagelse i uddannelse i henhold til en handlingsplan eller en uddannelsesplan, jf. § 27, stk. 2.

Stk. 6. Ved deltagelse i tilbud om uddannelse efter § 32 a, bortset fra uddannelser, der berettiger til uddannelsesstøtte fra Statens Uddannelsesstøtte og uddannelser, der berettiger til optagelse i en arbejdsløshedskasse, jf. § 41 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., har den ledige ret til et beløb, der svarer til uddannelsesgodtgørelsen for henholdsvis fuldtidsforsikrede og deltidsforsikrede, jf. stk. 2. Arbejdsministeren fastsætter de nærmere regler herom.«.

6. § 18 ophæves.

7. § 21, stk. 1, affattes således:

»§ 21. Ledige dagpengemodtagere, som ønsker at etablere og drive selvstændig virksomhed som deres hovedbeskæftigelse, kan efter en samlet ledighedsperiode på 5 måneder inden for 8 måneder få tilbud om etableringsydelse. Det regionale arbejdsmarkedsråd fastsætter de nærmere retningslinier for tildeling af etableringsydelse.«.

8. § 23, stk. 1, affattes således:

»§ 23. Ved ansættelse i individuel jobtræning aflønnes ledige dagpengemodtagere med en projektydelse. De organisationer, som har forhandlingsretten på det pågældende område, aftaler projektydelsen pr. time. Ved ansættelse hos arbejdsgivere, der ikke er omfattet af en kollektiv overenskomst, samt ved ansættelse inden for et område, hvor der ikke er forhandlingsberettigede organisationer eller hvor organisationerne ikke har aftalt en projektydelse, fastsættes projektydelsen af arbejdsministeren.«.

9. § 23, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Personer i individuel jobtræning er i øvrigt omfattet af den lovgivning, som gælder for lønmodtagere.«.

10. I § 24, stk. 1, 2. pkt og stk. 2, 1. pkt., udgår »jf. stk. 2,«.

11. Efter § 24 indsættes:

»Kapitel 9 a
Puljeblik

§ 24 a. Ledige dagpengemodtagere kan efter en samlet ledighedsperiode på 2 år inden for 3 år, dog senest fra overgangen til aktivperioden, få tilbud om beskæftigelse inden for de særlige puljeblik, som er oprettet inden for offentlige serviceområder efter de herom gældende regler.

Stk. 2. Ved ansættelse i et puljeblik skal lønnen svare til den overenskomstmæssige eller den for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende, dog kan lønnen pr. time ekskl. feriepenge m.v. højst udgøre 81,00 kr. (pr. 1. januar 1994). Den maksimale timeløn reguleres procentuelt i overensstemmelse med den gennemsnitlige regulering af de offentlige lønskalaer.

Stk. 3. Arbejdsvilkårene i øvrigt skal svare til de overenskomstmæssige eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende.

Stk. 4. Der kan ydes tilskud til befordring i forbindelse med tilbud om beskæftigelse i et puljeblik, jf. § 27, stk. 2.

Stk. 5. Den samlede ydelse pr. uge skal efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag og eventuelt bidrag til arbejdsmarkedspension og bortset fra eventuelt tilskud til befordring, jf. stk. 4, svare til dagpengenes højeste beløb for henholdsvis fuldtidsforsikrede og deltidsforsikrede, jf. lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. § 47 og § 70. Arbejdstiden fastsættes under hensyn hertil samt under hensyn til løn og tillæg m.v. Arbejdsministeren kan efter forhandling med arbejdsmarkedets parter og de kommunale organisationer fastsætte nærmere regler om arbejdstiden i tilbud.

Stk. 6. Personer, som er beskæftiget i et puljeblik, er i øvrigt omfattet af den lovgivning, som gælder for lønmodtagere.

Stk. 7. Arbejdsministeren kan fastsætte nødvendige undtagelser fra stk. 6.

§ 24 b. Ved ansættelse i et puljeblik kan ledige være beskæftiget i op til 3 år i samme puljeblik.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at ledige, som i mere end 1 år er beskæftiget i samme puljeblik, skal have ret og pligt til vejledning om, hvorledes mulighederne for at opnå ordinær beskæftigelse kan forbedres.

§ 24 c. Under forudsætning af, at der sker en nettoudvidelse af antallet af ansatte, udbetales der ved ansættelse i et puljeblik et økonomisk tilskud til den arbejdsgiver, hos hvem pulje-

jobbet er etableret. Tilskuddet svarer til ydel-
sen til den ledige.

§ 24 d. Arbejdsministeren kan fastsætte reg-
ler om brugen af puljefjob som arbejdsmar-
kedspolitisk redskab.

§ 24 e. Arbejdsministeren kan fastsætte nær-
mere retningslinier om puljefjob, herunder in-
den for hvilke offentlige serviceområder pulje-
job kan oprettes.«.

12. I § 27, stk. 2, ændres »handlingsplan eller i
individuel jobtræning.« til: »handlings- eller
uddannelsesplan, i individuel jobtræning eller
i et puljefjob.«.

13. Efter § 27 a indsættes som ny § 27 b:

»§ 27 b. Arbejdsministeren fastsætter nær-
mere regler om lediges rettigheder efter kapitel
11, 11 a og 12, herunder om opgørelse af ledig-
hed.«.

14. Overskriften til kapitel 11 ændres til: »Ret-
tigheder i dagpengeperioden«.

15. § 28, stk. 1, affattes således:

»§ 28. Ledige dagpengemodtagere under 60
år har inden for dagpengeperioden, jf. § 55,
stk. 1, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.,
ret til et rimeligt forløb på 12 måneder. Den
ledige har ret til at påbegynde forløbet senest
efter 2 års ledighed.«.

16. § 28, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Forløbet efter stk. 1 sammensættes
af tilbud efter lovens kapitel 3 og 5 – 10.«.

17. § 28 ophæves, jf. § 2, stk. 2.

18. §§ 29, 31 og 32 ophæves.

19. Efter § 32 indsættes:

»Kapitel 11 a

*Rettigheder og tilbud til unge ledige dagpenge-
modtagere.*

§ 32 a. Ledige dagpengemodtagere under 25
år, der ikke har gennemført en uddannelse,
som berettiger til optagelse i en arbejdsløs-
hedskasse, har efter en samlet ledighedsperio-
de på 6 måneder inden for 9 måneder ret og
pligt til et tilbud om uddannelse på fuld tid i

sammenlagt 18 måneder, jf. § 52 b i lov om
arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 2. En individuel uddannelsesplan skal
udarbejdes eller revideres forud for afgivelse
af et tilbud om uddannelse. I uddannelsesplan-
en beskrives den lediges uddannelses- og be-
skæftigelsesmål. Med udgangspunkt i den le-
diges forudsætninger samt arbejdsmarkedets
behov angiver planen, hvilke uddannelsesakti-
viteter, der kan bidrage til opfyldelse af målet.

Stk. 3. Uddannelsesplanens aktiviteter kan
dog fastsættes af Arbejdsformidlingen under
hensyn til konkrete behov på arbejdsmarkedet.

§ 32 b. Til ledige fuldtidsforsikrede dagpen-
gemodtagere, som har haft mindst 24 måne-
ders beskæftigelse indenfor 36 måneder, og til
ledige deltidforsikrede dagpengemodtagere,
som har haft mindst 16 måneders beskæftigel-
se inden for 36 måneder, jf. § 52 b i lov om
arbejdsløshedsforsikring m.v., og som har ret
og pligt til tilbud efter § 32 a, stk. 1, kan der i
stedet for uddannelse gives tilbud om jobtræ-
ning i op til 18 måneder hos offentlige arbejds-
givere efter lovens kapitel 5.

Stk. 2. Ved deltagelse i tilbud efter stk. 1, må
ydelsen til den ledige efter fradrag af arbejds-
markedsbidrag ikke overstige dagpengenes hø-
jeste beløb, jf. lov om arbejdsløshedsforsikring
m.v. § 47 og § 70. Arbejdstiden i det enkelte
tilbud fastsættes under hensyn hertil. Såfremt
arbejdstiden herved bliver mindre end fuld tid,
kan tilbuddet suppleres op til henholdsvis 37
timer for fuldtidsforsikrede og 30 timer for del-
tidforsikrede.

§ 32 c. Ret og pligt til tilbud efter §§ 32 a og
32 b går forud for rettigheder og tilbud i hen-
holdsvis dagpengeperioden og aktivperioden,
jf. kapitel 11 og kapitel 12.

§ 32 d. Arbejdsministeren fastsætter nærme-
re regler om ledige dagpengemodtageres ret-
tigheder og pligter efter dette kapitel.

Stk. 2. Arbejdsministeren bemyndiges til ef-
ter forhandling med undervisningsministeren
at fastsætte nærmere regler om uddannelsesin-
stitutionernes pligt til at underrette og afgive
oplysninger til Arbejdsformidlingen om unge,
der deltager i en uddannelse efter § 32 a.«.

20. Overskriften til kapitel 12 ændres til: »Ret-
tigheder og pligter i aktivperioden«.

21. § 33, stk. 1, affattes således:

»§ 33. Med det formål, at ledige kan opnå ordinær beskæftigelse, planlægger de regionale arbejdsmarkedsråd indsatsen og kan anvende og kombinere følgende tilbud:

- 1) Information og vejledning,
- 2) uddannelse,
- 3) etableringsydelse,
- 4) jobtræning hos offentlige arbejdsgivere,
- 5) jobtræning hos private arbejdsgivere i op til 6 måneder,
- 6) individuel jobtræning.«.

22. I § 33, stk. 1, indsættes efter »6) individuel jobtræning«: »7) puljejob«.

23. I § 33, stk. 2, ændres »delperiode 2« til: »aktivperioden«.

24. § 33, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

25. I § 33, stk. 4, som bliver stk. 3, ændres »jobtræning eller individuel jobtræning, hvis den ledige selv finder jobtræning eller individuel jobtræning hos private arbejdsgivere. Reglerne i kapitel 5, 9 og 10 finder anvendelse.« til: »individuel jobtræning, hvis den ledige selv finder en individuel jobtræningsplads hos en privat arbejdsgiver. Reglerne i kapitel 9 og 10 finder anvendelse.«.

26. I § 33 indsættes efter stk. 4, der bliver stk. 3, som nyt stk. 4:

»Stk. 4. Ledige dagpengemodtagere under 60 år har ret til et puljejob, hvis den ledige selv finder et puljejob. Reglerne i § 24 a, stk. 2 – 7, samt kapitel 10 finder anvendelse.«.

27. § 34, stk. 1, affattes således:

»§ 34. Ved deltagelse i tilbud, bortset fra jobtræning hos private arbejdsgivere, jf. § 33, stk. 3, må ydelsen til den ledige efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag ikke overstige dagpengenes højeste beløb for henholdsvis fuldtidsforsikrede og deltidsforsikrede, jf. lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. § 47 og § 70. Arbejdstiden i det enkelte tilbud fastsættes under hensyn hertil samt under hensyn til løn og tillæg m.v. Arbejdsministeren kan efter forhandling med arbejdsmarkedets parter og de kommunale organisationer fastsætte nærmere regler om arbejdstiden i tilbud. Såfremt arbejdsti-

den bliver mindre end fuld tid, kan tilbuddet suppleres op til henholdsvis 37 timer for fuldtidsforsikrede og 30 timer for deltidsforsikrede. Herudover kan der ydes befordringsgodtgørelse i forbindelse med tilbud efter kapitel 6, 9 og 9 a.«.

28. § 35, stk. 1, affattes således:

»§ 35. Hvis en ledig ikke vil medvirke til udarbejdelse af en individuel handlingsplan, henholdsvis uddannelsesplan, eller ikke følger handlingsplanen, henholdsvis uddannelsesplanen, jf. kapitel 4 og 11 a, skal den myndighed, der har ansvaret for at tilvejebringe tilbuddet, underrette den lediges arbejdsløshedskasse.«.

29. I § 37 indsættes som nyt stk. 2:

»Stk. 2. (Amts)kommunerne og staten kan oprette puljejob inden for eget forvaltningsområde eller i anden offentlig eller offentligt støttet institution. Puljejob kan tilbydes ledige dagpengemodtagere, jf. kapitel 9 a. Den samlede ramme og retningslinierne i øvrigt for puljejob fastsættes én gang årligt af arbejdsministeren, som efter forhandling med Landsarbejdsrådet fordeler puljerne.«.

Stk. 2-4 bliver stk. 3-5.

30. I § 37, stk. 4, som bliver stk. 5, ændres »§ 37, stk. 3« til: »§ 37, stk. 4«.

31. Overskriften til *kapitel 16* ændres til: »Udbetaling af ydelser, tilsyn, regnskab m.v.«.

32. § 40 affattes således:

»§ 40. Arbejdsløshedskasserne udbetaler uddannelsesgodtgørelse og etableringsydelse til ledige dagpengemodtagere samt befordringsgodtgørelse til ledige, der deltager i uddannelse, i individuel jobtræning eller i et puljejob.

Stk. 2. Reglerne i §§ 79-82 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. finder tilsvarende anvendelse. Regnskab for udbetaling af de i stk. 1 nævnte ydelser tilsendes direktøren for Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Stk. 3. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om beregning og udbetaling samt om administration, regnskab, revision, tilsyn, m.v. for de i stk. 1 omhandlede ydelser.«.

33. § 41 affattes således:

»§ 41. Arbejdsformidlingen eller (amts)kommunen udbetaler løntilskud i forbindelse med jobtræning og tilskud i forbindelse med individuel jobtræning eller puljejob.

Stk. 2. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om beregning og udbetaling samt om administration, regnskab, revision, tilsyn, m.v. for de i stk. 1 omhandlede tilskud.

Stk. 3. Arbejdsformidlingen kan afholde lønudgifter til tilbudt jobtræning i staten og (amts)kommunerne, som ligger ud over den fastsatte kvote til jobtræning og individuel jobtræning, jf. § 37, stk. 2.

Stk. 4. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om, at administrationen og udbetalingen af løntilskud til (amts)kommunerne kan overføres til en anden offentlig myndighed.«.

34. Efter § 41 indsættes:

»§ 41 a. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om ydelse af forskud til aktiviteter i henhold til denne lov.«.

35. I § 43, stk. 2, udgår »samt § 29«.

36. § 62 affattes således:

»§ 62. Klage over Arbejdsformidlingens afgørelser efter kapitel 3 – 10 og kapitel 11 a, samt efter § 28 for så vidt angår rimeligheden af et tilbud, kan inden 4 uger indbringes for Arbejdsmarkedsrådet af den, som afgørelsen vedrører, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Såfremt en ledig i aktivperioden afslår et tilbud efter kapitel 3 – 10 eller en ledig afslår et tilbud efter kapitel 11 a, kan klage over Arbejdsformidlingens afgivelse af tilbuddet inden 2 uger indbringes for Arbejdsmarkedsrådet af den, som afgørelsen vedrører. Klagen har opsættende virkning. Arbejdsmarkedsrådet træffer inden 2 uger fra klagens modtagelse afgørelse i sagen.

Stk. 3. Arbejdsformidlingens og (amts)kommunernes afgørelser efter § 14, stk. 7, § 22, stk. 5 og 6, og § 24, stk. 5, kan indbringes for Arbejdsmarkedsrådet.

Stk. 4. Arbejdsmarkedsrådets afgørelser efter stk. 1 - 3 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«.

37. I § 63, stk. 1, ændres »efter §§ 28 – 32 og § 34« til: »efter § 28 og § 34«.

38. § 66 affattes således:

»§ 66. Aftaler om jobtræning og individuel jobtræning med tilskud hos private arbejdsgivere på en almindelig arbejdsplads kan ikke indgås for en periode, der udløber senere end ved udgangen af 1999.«.

§ 2

Stk. 1. § 1, nr. 1 – 10, nr. 12 – 16, nr. 18 – 21, nr. 23 – 25 og nr. 27 – 37 træder i kraft den 1. januar 1996.

Stk. 2. § 1, nr. 17 træder i kraft den 1. januar 1998.

Stk. 3. Arbejdsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 11, 22, 26 og 38.

§ 3

Stk. 1. Ledige, som før den 1. januar 1996 er indplaceret i henholdsvis dagpengeperioden og aktivperioden, jf. § 55, stk. 1 og 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., omfattes af § 1, nr. 1, 5 og 19, når de, regnet fra lovforslagets fremsættelse, har haft 6 måneders ledighed inden for 9 måneder.

Stk. 2. Ledige, der er eller bliver omfattet af § 32 a og § 32 b, og som har fået afgivet et tilbud inden 1. januar 1996, kan fortsætte dette efter de hidtil gældende regler. Ledige, som har påbegyndt et tilbud, omfattes af § 1, nr. 1, 5 og 19 efter 6 måneders ledighed inden for 9 måneder regnet fra tilbuddets afslutning.

Stk. 3. Ledige, der har påbegyndt et rimeligt forløb efter § 28 inden den 1. januar 1997, har ret til at fortsætte dette efter de hidtil gældende regler.

Stk. 4. I perioden fra den 1. januar 1997 og indtil den 31. december 1997 har en ledig dagpengemodtager alene ret til et rimeligt forløb efter § 28 i op til 12 måneder, hvis den ledige selv fremsætter ønske herom.

Stk. 5. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler for gradvis indføring af unge lediges ret og pligt til tilbud samt om gradvis indføring af ret og pligt til tilbud for ledige, som har påbegyndt en dagpengeperiode før den 1. januar 1997.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 434 af 30. juni 1993 om en aktiv arbejdsmarkedspolitik (Folketingstidende 1992-93, FF sp. 8335, 8771, 11401 og 12017, tillæg A, sp. 8789, tillæg B, sp. 1975 og 3339, tillæg C, sp. 1793) er senest bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 179 af 21. marts 1995.

Regeringen påbegyndte med arbejdsmarkedsreformen, som trådte i kraft den 1. januar 1994, en langsigtet strategi for en styrkelse af arbejdsmarkedet og lagde hermed grunden til den positive økonomiske udvikling, som Danmark nu er inde i. Reformen på arbejdsmarkedet har gjort arbejdsmarkeds- og uddannelsesindsatsen mere fleksibel. Det er vigtigt at gå videre ad den vej for at understøtte en fortsat gunstig økonomisk udvikling. Hovedopgaven er at fastholde og konsolidere kursen, så opsvinget kommer alle til gode.

Regeringen lægger derfor nu med en række lovinitiativer op til en sammenhængende indsats for en fortsat positiv udvikling af det danske samfund. Initiativerne har mennesker, ansvar, rettigheder og pligter som udgangspunkt.

Målsætningen er at styrke en aktiv arbejdsmarkedsindsats og forbedre uddannelsesmulighederne både for unge og voksne. Et velfungerende arbejdsmarked kombineret med en målrettet uddannelsesindsats er blandt andet en forudsætning for, at nye job kan besættes med kvalificerede medarbejdere.

Lovinitiativerne samler sig om følgende seks grundlæggende principper:

- * Ledige skal hurtigere i gang
- * Alle unge skal have uddannelse eller arbejde
- * Voksen- og efteruddannelse skal styrkes
- * Lønmodtagernes rettigheder skal være klare
- * Indsatsen for udsatte grupper skal forbedres
- * Dagpengesystemet skal fungere bedre

Realiseringen forudsætter aktiv dialog med parterne på arbejdsmarkedet og kommuner og amter.

Dette forslag skal ses i sammenhæng med de samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Forstærket indsats, fremrykning af delperiode 2 (aktivperioden), overgangsydelse m.v.), forslag til lov om ændring af lov

om orlov og lov om arbejdsmarkedsuddannelser (Samordning af godtgørelser i forbindelse med voksen- og efteruddannelse m.v.) samt forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og forskellige andre love (Forhøjelse m.v. af ATP-bidrag af dagpenge, kursusgodtgørelse m.v., regulering samt frivillig indbetaling af bidrag).

Hovedelementerne i dette forslag er:

a) Forstærket indsats over for unge

Den nuværende uddannelses- og arbejdsmarkedspolitiske indsats har ikke i tilstrækkelig grad kunnet bidrage til at afhjælpe, at knap 1/3 af hver ungdomsårgang står uden en erhvervskompetencegivende uddannelse.

For unge er det vigtigt at komme hurtigt i gang efter endt skolegang i form af uddannelsesforløb eller beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked. Kommer de unge ud i ledighed uden en længere arbejdsmarkedserfaring og uden uddannelsesmæssige kvalifikationer, er det vanskeligt efterfølgende at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

En væsentlig forudsætning for en fortsat konkurrencedygtig økonomi og forebyggelse af eventuelle flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet er bl.a., at de unges uddannelses- og arbejdsmarkeds-mæssige kvalifikationer er i orden.

Hovedproblemet for mange unge er, at de ikke har de nødvendige uddannelsesmæssige kvalifikationer for at få fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Med henblik på at forbedre risikogruppens fremtidige situation på arbejdsmarkedet, ønsker arbejdsministeren med lovforslaget, at iværksætte en særlig og fremrykket indsats over for unge dagpengeberettigede ledige under 25 år, som ikke har en erhvervs-kompetencegivende uddannelse.

Lovforslaget indebærer, at unge i målgruppen nu på et tidligt tidspunkt i ledighedsforløbet – efter 6 måneder – vil få ret og pligt til et tilbud i op til fuld tid i 18 måneder.

Med lovforslaget ophæves mulighederne for at unge uden tilstrækkelig arbejdsmarkedserfaring kan få tilbud om individuel jobtræning og jobtræning, idet hovedformålet med indsatsen er at opkvalificere

de unge, således at de på sigt vil kunne få varigt fodfæste på arbejdsmarkedet.

Det overordnede formål er, at flest mulige unge gennemfører en uddannelse i det ordinære uddannelsessystem. Uddannelses tilbuddene vil blive tilrettelagt ud fra dette formål samt under hensyn til den lediges forudsætninger og kvalifikationer. Dette indebærer, at der vil blive stillet store krav til arbejdsformidlingens information og vejledning samt til udviklingen af kvalificerede tilbud til de unge i målgruppen.

Ledige kan få tilbud om uddannelse i enten det ordinære uddannelsessystem eller som led i specielt tilrettelagte forløb, der tager hensyn til den lediges situation. Herudover kan indgå forløb af mere vejledningspræget karakter, som vil kunne medvirke til at afklare den unges ønsker med hensyn til uddannelse og senere erhverv.

Regeringen vil sikre de nødvendige tilbud på erhvervsskolerne og AMU som led i den forstærkede ungdomsindsats.

Ydelserne til målgruppen i tilbud om uddannelse vil fortsat være bestemt af uddannelsesstypen.

Til unge ledige uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, som har en vis arbejdsmarkedserfaring, vil der fortsat være mulighed for at give tilbud om jobtræning hos offentlige arbejdsgivere.

Undervisningsministeriet udarbejder til den 1. januar 1996 et katalog, der beskriver uddannelsesmulighederne i det ordinære uddannelsessystem samt de særlige uddannelsesforløb af 18 måneders varighed, der etableres i forbindelse med ungdomsindsatsen.

b) Fremrykning

Det foreslås, at der sker en fremrykning af retten og pligten til tilbud om jobtræning og uddannelse således at ret og pligt indtræder efter 2 års ledighed mod nu 4 års ledighed.

Det foreslås, at fremrykningen påbegyndes den 1. januar 1997, hvor indfasningen af den nugældende ret/pligt ordning for ledige i aktivperioden skønnes at være tilendebragt i alle regioner, og hvor der med de nuværende positive konjunkturer forventes at være den fornødne kapacitet til at påbegynde en fremrykning. Selv om konjunkturerne – mod forventning – måtte forværres i de kommende år, er det imidlertid tanken at gennemføre fremrykningen, men i en sådan situation vil der kunne opstå vanskeligheder med at tilvejebringe det fornødne antal tilbud. Der åbnes derfor mulighed for, at ledige, hvis dagpengeperiode er udløbet, kan modtage højeste dagpenge i aktivperioden, indtil et tilbud er påbegyndt eller afslået. Aktivperioden forlænges tilsvarende.

Reglerne om minimumsrettigheder for ledige i dagpengeperioden efter 2 års ledighed bliver gradvist overflødige ved fremrykningen. Indsatsen over for disse ledige vil fremover ske ud fra regionalt fastsatte vurderinger af, hvorledes en tidlig behovsorienteret indsats kan fastlægges, dog således at der vil blive fastsat overgangsregler.

Ved at indføre en tidligere ret og pligt til jobtræning og uddannelse vil der blive skabt mulighed for en hurtigere genoptræning med henblik på tilbagemødet til et ordinært arbejde.

Det er forudsat, at et medlem har ret og pligt til en aktivperiode med aktivering i op til 3 år. Hvis AF ikke er i stand til at give den ledige et tilbud efter udløbet af dagpengeperioden, får den ledige derfor ret til at modtage højeste dagpenge, indtil AF har afgivet et tilbud, og dette er påbegyndt eller afslået. Aktivperioden forlænges med en periode, der svarer til denne »venteperiode«. Der sker ingen ændring i reglerne om ret til dagpenge i perioder, hvor medlemmet ikke er i tilbud efter aktivperiodens start, fx på grund af afbrydelser mellem uddannelses- og/eller jobtræningsperioder.

c) Puljeblik

På en række områder – f.eks. inden for miljø-, naturpleje-, kultur- og omsorgsområdet – er der en række vigtige opgaver, som regeringen ønsker at løse.

Regeringen vil derfor oprette særlige øremærkede puljer, som skal bruges til aflønning af ledige ved beskæftigelse inden for nærmere afgrænsede områder.

Hensigten med puljeordningerne er at skabe jobpladser af mere permanent karakter på de udvalgte områder. Herved opnås et højere serviceniveau i den enkelte institution, som får mulighed for ansættelse udover og uafhængigt af bevillingerne i øvrigt.

For de ledige bliver der mulighed for i en længere periode at få meningsfyldt beskæftigelse som inspiration til et job på det ordinære arbejdsmarked eller til uddannelse inden for det område, hvor beskæftigelsen finder sted. Det er hensigten at beskæftigelse i puljeblik eventuelt vil kunne indgå som pointgivende i forhold til den lediges optagelse på visse uddannelser, ligesom det kan bestemmes, at et gennemført puljeblik kan erstatte praktikforløb i konkrete situationer.

For AF vil puljestillingerne principielt indgå på lige fod med andre redskaber. Regeringen lægger imidlertid stor vægt på, at netop disse job bliver besat. Dette betyder, at der påhviler AF og de regionale råd en særlig forpligtelse til at sikre, at disse job bliver besat.

Beskæftigelse i puljebob betragtes i forhold til dagpengereglerne som støttet beskæftigelse og kan derfor ikke medgå til (gen)optjening af dagpengereetten.

d) Indsatsen over for ældre

Regeringen stiler mod en længere fastholdelse af de ældre erhvervsaktive på arbejdsmarkedet.

De dagpengeberettigede 50-59-årige, som ikke er overgået til overgangsydselse, vil blive omfattet af den almindelige indsats over for ledige, og vil således blive omfattet af ret og pligt til tilbud efter 2 års ledighed. Til ledige, som efter udløbet af aktivperioden er overgået til dagpenge efter den nugældende § 55, stk. 4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., vil tilbud blive givet efter en konkret vurdering.

For de 60-66-årige vil der i forbindelse med lovændringen administrativt – herunder i forbindelse med udmeldingen af mål og rammer for arbejdsmarkedsindsatsen – ske en præcisering af, at de regionale arbejdsmarkedsråd i forbindelse med tilrettelæggelsen af den behovsorienterede indsats i højere grad skal være opmærksom på denne aldersgruppe. Dette betyder, at ledige over 60 år, som fremsætter ønske herom, efter en konkret vurdering vil kunne få et tilbud på lige fod med andre ledige.

e) Vejledningsindsatsen

I forbindelse med de forstærkede initiativer over for de unge og fremrykningen af aktivperioden vil der blive behov for en styrket vejledningsindsats over for de ledige.

Der er således i højere grad end hidtil brug for et samspil mellem Arbejdsformidlingens erhvervsvejledning og den vejledning, som finder sted på uddannelsesinstitutioner m.v.

Det påhviler de regionale arbejdsmarkedsråd at være opmærksomme på vejledningsaktiviteterne på regionalt niveau og i den forbindelse tage de fornødne initiativer til regional koordinering heraf.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har til hensigt at forbedre den fremtidige situation på arbejdsmarkedet for ledige ved på et tidligt tidspunkt i ledighedsforløbet at give ret og pligt til uddannelse og aktivering.

Forslagene om en forstærket ungdomsindsats og fremrykning af aktivperioden indebærer en indirekte erhvervsøkonomisk forbedring, idet initiativerne vil bidrage til nedbringelse af strukturledigheden og til forbedring af arbejdskraftens kvalifikationer samt styrke de lediges incitamenter til at søge arbejde m.v.

Navnlig initiativerne over for de unge forventes at medvirke til en mærkbar nedgang i strukturledigheden.

Endelig må det forventes, at en styrket uddannelses- og opkvalificeringsindsats vil bidrage til forbedring af produktiviteten i erhvervene.

Ligestillingsmæssige konsekvenser

Hensigten med forslagene er samlet at forbedre den fremtidige situation på arbejdsmarkedet for ledige ved på et tidligt tidspunkt i ledighedsforløbet at give ret og pligt til uddannelse og aktivering.

Generelt må forslaget om en forstærket ungdomsindsats og om fremrykning af aktivperioden vurderes at være ligestillingsmæssigt neutralt.

Indirekte forventes den forstærkede ungdomsindsats ikke at give forskelle i ledige mænds og kvinders vilkår, idet fordelingen af mænd og kvinder i målgruppen stort set er identisk – 52 pct. af målgruppen er kvinder.

For så vidt angår fremrykningen af aktivperioden viser erfaringerne, at flere kvinder end mænd rammes af langtidslidighed. Det må derfor skønnes, at et større antal kvinder end mænd vil blive omfattet af fremrykningen. Det må således vurderes, at fremrykningen af aktiveringstidspunktet indirekte vil medvirke til at mænd og kvinders jobchancer på arbejdsmarkedet i stadig større omfang bliver lige.

Forholdet til EU-retten

Den gældende lovs bestemmelser om privat jobtræning blev i sin tid udformet efter nærmere forhandling med EU-Kommissionen ud fra EU's statsstøtteregler. Udover nogle konkrete vilkår knyttet til varigheden af privat jobtræning blev privat jobtræning efter aftale med EU udformet som en 3-årig forsøgsordning. En tilsvarende begrænsning blev ikke opstillet i forhold til offentlig jobtræning, idet EU ikke ønskede nogen særlige vilkår knyttet til offentlig jobtræning.

Med lovforslaget lægges der op til en forlængelse af ordningen i endnu 3 år. Lovforslaget skal notificeres for EU-Kommissionen i medfør af EU's statsstøtteregler, jf. EU-traktatens artikel 93, stk. 3. Kommissionens godkendelse skal foreligge, før den notificerede lov kan træde i kraft.

Forslagets kapitel 9 a om jobpuljer skønnes i forhold til EU-reglerne fuldt ud at kunne sammenlignes med offentlig jobtræning og er i øvrigt efter forslaget undergivet samme vilkår som offentlig jobtræning. Forslaget skønnes således ikke at have nogen implikationer til EU-reglerne.

*Økonomiske og administrative konsekvenser***1. De økonomiske konsekvenser af en forstærket ungdomsindsats**

Den forstærkede ungdomsindsats medfører, at alle dagpengeberettigede unge under 25 år uden kompetencegivende uddannelse efter 6 måneders ledighed gradvist får ret og pligt til uddannelse. Unge fra denne målgruppe med mere end 2 års beskæftigelse inden for 3 år opnår dog ret og pligt til et tilbud efter 6 måneders ledighed.

Den forstærkede ungdomsindsats medfører, at en del forsikrede ledige unge i stedet for at modtage dagpenge vil påbegynde en uddannelse og her modtage en ydelse under uddannelse, f.eks. Statens uddannelsesstøtte, elevløn eller uddannelsesgodtgørelse for unge.

Hertil kommer, at en del unge i dag aktiveres under den aktive arbejdsmarkedspolitik, f.eks. i jobtræning. Hovedparten af disse unge har ingen kompetencegivende uddannelse, og vil fremover omfattes af den forstærkede ungdomsindsats.

Forslaget har endvidere til hensigt at begrænse antallet af unge, der stopper en ordinær uddannelse midt i uddannelsesforløbet, idet der efter forslaget ikke mere er mulighed for at blive passivt forsørget i dagpengesystemet i en længere periode.

Endelig vil den forstærkede ungdomsindsats medføre, at unge ledige vil få en forøget motivation til på egen hånd at søge ordinær beskæftigelse eller uddannelse.

Der var i 1994 skønsmæssigt 14.000 forsikrede ledige under 25 år uden kompetencegivende uddannelse, der havde mere end 6 måneders ledighed bag sig og dermed faldt ind under definitionen af målgruppen for den forstærkede ungdomsindsats. Som

følge af forbedrede konjunkturer og faldende ungdomsårgange kan det forventes, at bestanden af unge i målgruppen allerede er nedbragt væsentligt. Den gennemsnitlige ledighed vurderes at falde med 17 pct. fra 1994 til 1995 og med yderligere 10 pct. i 1996. Ungdomsledigheden reduceres sandsynligvis endnu hurtigere. På den baggrund kan det skønnes, at der i 1996 maksimalt vil være ca. 11.000 unge i målgruppen. Antallet af unge i målgruppen kan, som følge af konjunkturudviklingen og den demografiske udvikling, skønnes at falde med yderligere ca. 1.000 om året frem til år 2000.

På finanslovsforslaget for 1996 er det forudsat, at ca. 3.500 unge i gennemsnit vil modtage uddannelsesgodtgørelse. En del af disse unge vil fra 1996 omfattes af den forstærkede ungdomsindsats. Det gælder unge uden kompetencegivende uddannelse med mere end 6 måneders ledighed, som påbegynder uddannelsesgodtgørelsen efter lovforslagets ikrafttræden.

Hertil kommer, at et antal unge i målgruppen i 1996 ville have modtaget et jobtræningstilbud. En del af disse personer vil efter forslaget få ret og pligt til uddannelse, og vil derfor skulle påbegynde et uddannelsesforløb i stedet for et jobtræningsforløb. Det skønnes, at en del af de ledige jobtræningspladser, der herved opstår vil skulle anvendes til den del af målgruppen, der har mere end 2 års beskæftigelse inden for 3 år, og som efter 6 måneders ledighed opnår ret og pligt til et tilbud.

På baggrund af disse opgørelser er der i tabel 1 opstillet et skøn over størrelsen af bruttomålgruppen for den forstærkede ungdomsindsats. Dette skøn er i følge sagens natur behæftet med betydelig usikkerhed.

Tabel 1: Den skønnede bruttomålgruppe for den forstærkede ungdomsindsats.

	1996	1997	1998	1999
Personer i målgruppen, der uden den forstærkede ungdomsindsats ville være ledige	11.000	10.000	9.000	8.000
Personer i målgruppen, der uden den forst. ungdomsindsats ville modtage uddannelsesgodtgørelse	1.500	1.500	1.500	1.500
Personer i målgruppen, der uden den forst. ungdomsindsats ville modtage jobtræning	1.500	1.500	1.500	1.500
Målgruppe for den forstærkede ungdomsindsats i alt	14.000	13.000	12.000	11.000

F. t. l. vedr. en aktiv arbejdsmarkedspolitik

Det skønnes, at denne bruttomålgruppe reduceres med 25% som følge af, at unge fremover i højere grad vil være motiverede til på egen hånd at komme ud af ledigheden og opnå ordinær beskæftigelse. Det forudsættes, at denne effekt først indtræder, når den ledige stilles overfor et konkret tilbud. I vurderingen af forslaget økonomiske konsekvenser indgår en eventuel dagpengebesparelse for denne gruppe ikke.

Den forstærkede ungdomsindsats stiller store krav til arbejdsformidlingens information og vejledning samt til udviklingen af kvalificerede tilbud til de unge i målgruppen. Indsatsen skal derfor jf. overgangsbestemmelserne, indføres over en periode på 1 år, således at målgruppen gradvist omfattes af den forstærkede indsats.

Det forudsættes, at der kan tilbydes unge i målgruppen tilbud fra den 1. april 1996 og at indsatsen er fuldt indfaset ét år senere, altså den 1. april 1997.

Indfasningen tænkes at ske efter følgende model:

- * Alle unge i målgruppen, der den 1. april 1996 har mere end 6 måneders ledighed bag sig, får ret og pligt til uddannelses tilbud i mindst 18 måneder.
- * Alle nyledige i målgruppen er omfattet af retten og pligten til uddannelse den 1. juli 1996.

Der vil allerede være aftalt en del handlingsplaner med uddannelse, som kan sættes i gang i 1. kvartal 1996. Fra 2. kvartal 1996, hvor ret og pligt til uddannelse sætter ind, vil uddannelsesaktiveringens tempo øges, så 3/4 af målgruppen er omfattet af den forstærkede ungdomsindsats ved udgangen af 1996. Resten af målgruppen forventes omfattet den 1. april 1997.

I tabel 2 er illustreret et skøn over, hvordan indfasningen under givne aktivitets- og ledighedsforudsætninger kan forløbe.

Tabel 2: Skøn over forløbet af indfasningen af den forstærkede ungdomsindsats.

Gennemsnitligt antal unge:	1996	1997	1998	1999
Bruttomålgruppe	14.000	13.000	12.000	11.000
Antal unge, der på egen hånd opnår ordinær beskæftigelse /uddannelse som følge af forslaget	1.000	2.300	2.000	2.000
Nettomålgruppe	13.000	10.700	10.000	9.000

Indfasningsmodellen:

Unge i tilbud som følge af den forstærkede ungdomsindsats	5.300	10.600	10.000	9.000
---	-------	--------	--------	-------

Tallet nederst i tabellen angiver antallet af unge i målgruppen under uddannelse og jobtræning som følge af den forstærkede ungdomsindsats set som et gennemsnit over hele året.

Den forstærkede ungdomsindsats medfører besparelser på dagpenge og aktiveringsydelse til mål-

gruppen, og til gengæld merudgifter til ydelse under uddannelse, enten i form af Statens uddannelsesstøtte, uddannelsesgodtgørelse til unge m.v.

I tabel 3 er angivet et skøn over konsekvenserne for de offentlige udgifter som følge af den forstærkede ungdomsindsats.

Tabel 3: Skøn over konsekvenserne for de offentlige udgifter som følge af den forstærkede ungdomsindsats.

Offentlige udgifter, millioner kroner:	1996	1997	1998	1999
Dagpenge	-375	-850	-800	-700
Bortfald af nuværende aktiveringsudgifter	-175	-250	-250	-250
Ny ydelse til uddannelse af unge	300	600	575	550
Offentlige udgifter i alt	-250	-500	-475	-400

Som det fremgår af tabellen skønnes den forstærkede ungdomsindsats at give en besparelse på de offentlige udgifter i 1996 på ca. 250 millioner kroner og en besparelse i de efterfølgende år på ca. 400-500 millioner kroner. Der er i dette skøn ikke indregnet en eventuel dagpengebesparelse for den del af de unge, der motiveres til på egen hånd at opnå ordinær beskæftigelse.

Af de nye udgifter til unge under uddannelse skønnes omkring $\frac{1}{3}$ at være udgifter under Statens Uddannelsesstøtte.

2. De økonomiske konsekvenser af en fremrykning af aktivperioden og afskaffelse af minimumsrettighederne i dagpengeperioden

Som følge af ændringerne af dagpengeperioderne i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. sker der en gradvis afkorting af dagpengeperioden (delperiode 1) til 2 år. Dette indebærer en fremrykning af aktivperioden til efter 2 år, og dermed også af den ret og pligt til aktivering, som følger af indplacering i aktivperioden. Fremrykningen påbegyndes 1. januar 1997 og forventes afsluttet senest 1. januar 1999.

Som en konsekvens af fremrykningen af aktivperioden afskaffes pligten til at gennemføre mindst ét års aktivering i dagpengeperioden. Der vil dog stadig i en periode være ret til op til ét års aktivering i dagpengeperioden, men således at en udnyttelse af retten kræver, at den ledige selv aktivt fremsætter ønske herom.

Der er således tale om, at der i en overgangsperiode vil ske et skift fra de nugældende minimumsrettigheder i dagpengeperioden til ret og pligt til aktivering i aktivperioden. Når fremrykningen af aktivperioden er tilendebragt, vil denne periode blive påbegyndt på samme tidspunkt i ledighedsforløbet, som de nugældende minimumsrettigheder i dagpengeperioden. Til gengæld vil tilbuddet være mere omfattende.

Udgifterne til den fremrykkede indsats i aktivperioden skal finansieres på samme måde, som aktiveringsindsatsen i hele dagpengeperioden finansieres i dag, dvs. gennem de regionalt fordelte aktiveringsmidler under arbejdsmarkedsrammen. De økonomiske konsekvenser af fremrykningen er således et spørgsmål om justering af den samlede arbejdsmarkedsramme.

Som udgangspunkt for fremrykningen af aktivperioden er det forudsat, at midlerne til den tidlige, behovsorienterede indsats opretholdes på det nuværende niveau, dvs. i størrelsesordenen godt 1,5 milliarder kroner.

Behovet for tilbud i forbindelse med fremrykningen af aktivperioden afhænger af udviklingen i den generelle konjunktursituation samt effekten af, i hvilket omfang ret og pligt til aktivering vil motivere flere ledige til af sig selv at finde ordinært arbejde eller uddannelse.

Fremrykningen af aktivperioden medfører, at flere ledige vil være indplacerede i denne periode, og til gengæld færre indplacerede i dagpengeperioden. Med betydelig usikkerhed skønnes det, at der - når aktivperioden i 1999 er fuldt fremrykket til efter 2 år - vil være ca. 50.000 til 60.000 personer indplaceret i aktivperioden, og dermed opnå ret og pligt til aktivering. Skønnet bygger på en forventning om, at ledigheden frem til 1997 vil være faldende.

Da fremrykningen først skønnes at få effekt fra 1. januar 1997 har forslaget ingen økonomiske konsekvenser i 1996.

Under ovennævnte forudsætninger skønnes det, at der med en uændret videreførelse frem til 1999 af den forventede tilbudskapacitet i 1996 vil være plads nok til, at alle aktivperiode-personer vil kunne være i et tilbud, samt at der vil være plads til en tidlig indsats i samme omfang som nu.

Dette indebærer, at fremrykningen af aktivperioden skønnes at kunne ske inden for en uændret videreførelse af den samlede udgiftsramme, som er foreslået på forslag til finanslov for 1996.

Imidlertid ville det forventede ledighedsfald med en videreførelse af de uændrede regler have medført en konjunkturbetinget nedsættelse af arbejdsmarkedsrammen fra 1996 til 1997 og igen fra 1997 til 1998. Med fremrykningen må det skønnes, at denne nedsættelse af arbejdsmarkedsrammen hverken er mulig eller hensigtsmæssig, hvis der fortsat skal være frie midler.

Det skønnes, at arbejdsmarkedsrammen fra 1996 til 1997 ville være nedsat med 300 millioner kroner og fra 1997 til 1998 med yderligere 200 millioner kroner.

Det skønnes på den baggrund, at fremrykningen af aktivperioden vil medføre øgede aktiveringsudgifter i forhold til en uændret videreførelse af de nugældende regler på ca. 300 millioner kroner i 1997 og med 500 millioner kroner i hvert af årene 1998 og 1999.

Det øgede aktiveringsomfang som følger af forøgelsen af rammen modsvarer af tilsvarende mindredudgifter på dagpengene, fordi de aktiverede alternativt ville have været ledige.

Forslaget skønnes på denne baggrund samlet ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige.

3. Økonomiske konsekvenser af oprettelse af puljjobs

Forslaget om oprettelse af puljjobs har ikke økonomiske konsekvenser idet jobpuljeordningen finansieres gennem omdannelse af et tilsvarende antal kvotebelagte jobtræningspladser.

4. Økonomiske konsekvenser af ændringen af etableringsydelsen

Forslaget om at ophæve retten til etableringsydelse men opretholde etableringsydelse som instrument har ikke økonomiske konsekvenser for det offentlige, men påvirker kun arbejdsmarkedsrådernes prioriteringer inden for den givne arbejdsmarkedsramme.

Administrative konsekvenser

Den positive udvikling i beskæftigelsen betyder, at AF's servicering af det ordinære arbejdsmarked vil skulle bibeholdes på det nuværende høje niveau. Tilsvarende skal den tidlige indsats overfor ledige opretholdes på nuværende niveau.

Forslaget om en forstærket ungdomsindsats vil medføre en administrativ merbelastning af arbejdsformidlingen fra 1996 og frem, idet der vil blive behov for en forøget vejledningsindsats for de unge og en indsats i forbindelse med tilvejebringelse af tilbud, placering og opfølgning i forhold til det nye tilbudssystem.

Uanset forslaget om bortfald af minimumsretten vil forslaget om en fremrykning af aktivperioden medføre en administrativ merbelastning af AF. Det er erfaringerne fra det eksisterende koncept, at uafbrudt ret og pligt til aktivering er meget ressourcetrævende, idet de ledige ikke én gang for alle kan placeres i et aktiveringsforløb, der strækker sig over hele aktivperioden. Der skal være løbende kontakt mellem AF og den ledige for, at AF kan sikre en aktiveringsindsats, der bidrager til at bringe den ledige tilbage på det ordinære arbejdsmarked. En tilsvarende tæt opfølgning forudsættes at skulle ske fra AF's side i forbindelse med placering af ledige i puljjobs.

Udmøntningen af ressourcetilførslen til arbejdsformidlingen vil ske i forbindelse med færdiggørelsen af finansloven for 1996.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1.

Til nr. 1

Bemyndigelsen i stk. 3 til at fastsætte regler om en målrettet vejledningsindsats over for unge skal medvirke til at sikre en koordineret vejledningsindsats over for unge som ikke påbegynder eller gennemfører

en erhvervskompetencegivende uddannelse. Bemyndigelsen tænkes udformet således, at den vejledning som tilbydes unge af bl.a. uddannelsesinstitutioner og Arbejdsformidlingen får størst mulig sammenhæng.

Til nr. 2

Det er fundet hensigtsmæssigt, at bestemmelsen om hvornår en ledig kan få udarbejdet en handlingsplan, også indeholder en bestemmelse om, at der altid skal udarbejdes en handlingsplan før der afgives tilbud om aktivering. Bestemmelserne herom står for øjeblikket i afsnittene om rettigheder i hhv. dagpengeperioden og aktivperioden.

Til nr. 3, 4, 14, 15, 20 og 23

Med forslagene ændres de hidtidige betegnelser »delperiode 1« og »delperiode 2« til henholdsvis »dagpengeperioden« og »aktivperioden«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med de foreslåede ændringer om et øget indsats over for de ledige, herunder fremrykningen af indsatsen.

Til nr. 5

Efter de nuværende regler udgør uddannelsesgodtgørelsen til ledige under 25 år halvdelen af den ydelse, som den unge ellers ville være berettiget til, dvs. op til halvdelen af højeste dagpenge. Ved forslaget sikres en ensartet uddannelsesgodtgørelse til unge ledige uafhængig af det tidligere indkomstgrundlag. Uddannelsesgodtgørelsen svarer til halvdelen af højeste dagpenge. Hvis den unge ledige i løbet af uddannelsesstilluddet fylder 25 år, udbetales uddannelsesgodtgørelse med den ydelse, den ledige ellers ville være berettiget til.

For at undgå konkurrenceforvriddning til de eksisterende ungdomsuddannelser – herunder erhvervsuddannelserne – vil unge ledige, som påbegynder SU-berettigede uddannelser eller erhvervsuddannelser, som hidtil skulle have udbetalt SU eller elevløn. Der kan ikke udbetales uddannelsesgodtgørelse til erhvervsuddannelser eller uddannelsesforløb, som berettiger til SU, jf. gældende lovs § 17, stk.3.

Unge ledige, der har opbrugt deres ret til SU, og som led i retten og pligten til et tilbud om uddannelse, skal påbegynde en SU-berettiget uddannelse, sikres med forslaget i stk. 3 et forsørgelsesgrundlag. Der kan højst udbetales uddannelsesgodtgørelse i en periode svarende til retten og pligten til uddannelse, dvs. 18 måneder. Der er ikke mulighed for at udbetale uddannelsesgodtgørelse, hvis den unge af andre grunde ikke har ret til SU, fx på grund af formue.

Til en del af de tilbud om uddannelse, som kan være relevante for unge i målgruppen, er der knyttet lovbestemte ydelser, som er mindre end uddannelsesgodtgørelse.

I disse situationer åbnes der i stk. 6 mulighed for at supplere ydelser under uddannelsen op til uddannelsesgodtgørelse, således at unge omfattet af retten og pligten til uddannelse sikres en ensartet ydelse. Dermed opnås, at uddannelsesvalget bliver uafhængigt af ydelserne.

Der kan ikke udbetales supplerende uddannelsesgodtgørelse til unge, som påbegynder SU-berettigede uddannelser eller uddannelser, som berettiger til optagelse i en arbejdsløshedskasse (dimittenduddannelser).

Til nr. 6

Ændringen er en følge af det samtidigt fremsatte forslag til ændring af lov om orlov. Ved ændringen sikres det, at det fortsat vil være muligt at gennemføre en række nærmere afgrænsede uddannelser (f.eks. social og sundhedsuddannelserne) som et led i arbejdsmarkedsindsatsen.

Det er i øvrigt hensigten, at bekendtgørelsen om uddannelser, hvortil der kan opnås uddannelsesgodtgørelse og uddannelsesorlov («positiv-listen»), skal tages op til revision i lyset af de erfaringer, som er indhøstet i de seneste par år, blandt andet med henblik på at erhvervsrette uddannelsesvalgene i højere grad end tilfældet er i dag. Den mulighed, som AF for øjeblikket har for – efter en konkret vurdering – at fravige positivlisten, vil blive fastholdt.

Til nr. 7

Forslaget betyder, at etableringsydelse som redskab fremover alene kan anvendes som et tilbud til ledige, der har haft 5 måneders ledighed og efter en konkret vurdering af den lediges ønsker og forudsætninger og arbejdsmarkedets behov. De regionale arbejdsmarkedsråd fastsætter de nærmere retningslinier, som blandt andet skal sikre, at AF i sin stillingtagen til en ansøgning om etableringsydelse skal overveje, om den påtænkte etablering vil føre til en levedygtig virksomhed.

Forslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med, at minimumsrettighederne for ledige i dagpengeperioden – herunder retten til etableringsydelse – ophæves som konsekvens af fremrykningen af aktivperioden.

Til nr. 8

Forslaget er en præcisering af, hvorledes projektydelsen i forbindelse med deltagelse i individuel job-

træning fastsættes. Ved bestemmelsen sikres det, at der på alle områder er enten en aftalt eller på anden måde fastsat projektydelse.

Til nr. 9

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 10

Der er tale om en redaktionel ændring.

Til nr. 11

Til § 24 a.

Puljeblik er oprettet ved en særlig pulje, som administreres af AF til ansættelser inden for udvalgte områder, i første omgang inden for natur-, miljø-, kultur- og omsorgsområdet. Også andre offentlige serviceområder kan komme på tale.

Puljeblik kan efter aftale mellem AF og institutionen oprettes for en længere årrække.

Det er en betingelse for ansættelse i et puljeblik, at der er tale om længerevarende ledige (ledige med mere end 2 års sammenlagt ledighed), hvilket indebærer, at alene ledige i aktivperioden vil være omfattet af dette redskab, når fremrykningen af aktivperioden er fuldt gennemført.

Ved ansættelse i et puljeblik er timelønnen den samme som ved almindelig jobtræning, p.t. højst 82,94 kr. pr. time. Da den samlede ydelse pr. uge til den ledige efter fradrag af arbejdsmarkedsbidraget er fastsat til dagpengenes højeste beløb pr. uge, vil timetallet for den ledige udgøre omkring 31 timer pr. uge.

Under ansættelsen i et puljeblik er de ledige – på samme måde som ved ansættelse i jobtræning – i øvrigt omfattet af den lovgivning, som gælder for lønmodtagere. Bemyndigelsen i stk. 7 tænkes således alene anvendt, hvor det viser sig, at der bliver tale om en uacceptabel retsstilling eller en meget uhenigtsmæssig administration, hvis det fastholdes, at den ansættelsesretlige lovgivning skal gælde fuldt ud.

Ledige i aktivperioden vil i øvrigt have mulighed for selv at finde et puljeblik. Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede ændring af § 33.

Puljeblik indgår i øvrigt på lige fod med andre tilbud, hvilket i forhold til ledige indebærer, at afslag på et tilbud om puljeblik bedømmes på samme måde som afslag på andre tilbud.

Til § 24 b

Den enkelte ledige kan være beskæftiget hos en offentlig arbejdsgiver i samme puljeblik i op til 3 år,

dvs. i hele aktivperioden, når fremrykningen er indfaset.

Til § 24 c.

I forbindelse med ansættelse i puljejob får arbejdsgiveren, som ansætter den ledige, refunderet den fulde løn via puljen. Finansieringen af befordringstilskud og eventuelle udgifter til uddannelse skal derimod ske inden for den økonomiske ramme, som er afsat til arbejdsmarkedsindsatsen over for de ledige.

Til § 24 d.

Puljejob indgår principielt som redskab for ledige i aktivperioden på lige fod med andre redskaber. Hvis det ikke umiddelbart er muligt at besætte puljejob med ledige i aktivperioden, vil også ledige i dagpengeperioden, som er inden for målgruppen (d.v.s. ledige med 2 års ledighed bag sig), kunne formidles til disse job.

Da puljejobbene oprettes inden for prioriterede områder med vigtige uløste opgaver eller behov for et højere serviceniveau, påhviler det imidlertid de regionale råd og AF at prioritere anvendelsen af disse stillinger og sikre, at de bliver besat. Det foreslås derfor, at Arbejdsministeren får en bemyndigelse til at gribe ind, hvis der i en eller flere regioner f.eks. viser sig en modvilje mod udbredelse af puljejob-ordningen.

Til § 24 e.

Bestemmelsen giver arbejdsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere retningslinier for puljejob samt inden for hvilke offentlige serviceområder puljejob kan oprettes.

Til nr. 12

Forslaget er en følge af, at der skal kunne ydes befordringsgodtgørelse til ledige, der får tilbud om beskæftigelse i den særlige jobpulje, jf. forslaget i nr. 11.

Til nr. 13

Ledige i dagpengeperioden har efter de gældende regler ret til at påbegynde et rimeligt forløb på sammenlagt 12 måneder senest efter 2 års ledighed (minimumsrettighederne). Håndteringen af denne ret er sket ved, at AF – på baggrund af indberetning fra arbejdsløshedskasserne – har taget kontakt til de ledige med henblik på at afgive et tilbud.

Forslaget betyder, at denne rettighed fortsat bevarer i perioden januar 1997 til udgangen af december 1997, men således at tilbuddet kun afgives, hvis den ledige over for AF selv fremsætter ønske herom.

Til nr. 16

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 17

Fra den 1. januar 1998 ophæves minimumsrettighederne helt, idet fremrykningen har fuld virkning fra denne dato, hvorfor tidspunktet for de hidtidige minimumsrettigheders indtræden vil falde sammen med den fremrykkede ret og pligt til tilbud.

Tilbud til ledige i dagpengeperioden vil herefter blive givet efter de regionale arbejdsmarkedsråds vurdering af behovet for en tidlig indsats.

Til nr. 18

Bestemmelsen i § 29 om handlingsplan er med forslaget samlet i § 11, jf. forslaget i nr. 2. Retten til etableringsydelse ophæves, men der kan fortsat gives tilbud om etableringsydelse efter en behovsvurdering, jf. forslaget i nr. 7.

Fremrykningen af aktivperiode-indsatsen sker ved, at dagpengeperioden forkortes. Hermed bortfalder grundlaget for at bevare bestemmelsen i § 32, og den ophæves derfor.

Til nr. 19

Der indsættes et nyt kapitel som følge af retten og pligten til uddannelses tilbud for unge ledige.

Forslaget indebærer, at ledige uden en erhvervs-kompetencegivende uddannelse og uden tilstrækkelig arbejdsmarkedserfaring får en egentlig ret og pligt til et uddannelses tilbud op til fuld tid i sammenlagt 18 måneder. Udgangspunktet er, at de unge skal tilbydes heltidsuddannelse. Tilbuddet om uddannelse skal derfor have et ugentligt antal undervisningstimer på mindst 20 timer, være normeret som heltidsundervisning efter ministerielt fastsatte regler eller være godkendt som heltidsundervisning i forbindelse med Statens Uddannelsesstøtte. Retten og pligten til tilbud omfatter både fuldtidsforsikrede og deltidsforsikrede.

Til unge med arbejdsmarkedserfaring vil der også kunne gives tilbud om jobtræning hos offentlige arbejdsgivere. Aflønningen for disse unge følger de gældende regler om aflønning for jobtræning.

Angående opgørelsen af beskæftigelseskravet henvises til § 52 b i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Tilbud om uddannelse vil kunne indeholde væsentlige elementer af praktik. For at styrke uddannelsesindsatsen bortfalder muligheden for at give tilbud om jobtræning og individuel jobtræning til unge, som ikke har tilstrækkelig arbejdsmarkedserfaring.

Uddannelsestilbuddet kan bestå i en uddannelse, som berettiger til optagelse i en arbejdsløshedskasse (dimitteruddannelser), herunder SU-berettigede uddannelser og erhvervsuddannelser, men også andre uddannelsesforløb, som kan medvirke til at forbedre den unge lediges muligheder for at få arbejde, herunder uddannelsesforløb efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser. Hovedsigtet er således at få de ledige ind i ordinære uddannelsesforløb.

Retten og pligten er en minimumsret- og pligt for den ledige. Det betyder, at AF ikke har pligt til at give tilbud af en længere varighed end 18 måneder. Da det overordnede formål er, at unge skal gennemføre en uddannelse i det ordinære uddannelsessystem, vil uddannelsesforløbet dog kunne have en længere varighed end 18 måneder.

Både uddannelser, hvor ydelsen under uddannelsen udbetales af arbejdsløshedskassen og andre uddannelser, f.eks. SUberettigede uddannelser og erhvervsuddannelser, medregnes i retten og pligten til et uddannelsestilbud af 18 måneders varighed.

Der skal udarbejdes en individuel uddannelsesplan forud for et tilbud eller hvis tilbuddet skal revideres.

Aldersbetingelsen skal være opfyldt på det tidspunkt, hvor retten og pligten til uddannelse indtræder. En ledig, som undervejs i uddannelsesforløbet fylder 25 år, er således fortsat omfattet af retten og pligten til et uddannelsestilbud på mindst 18 måneder, indtil uddannelsen er gennemført. Fra dette tidspunkt udbetales uddannelsesgodtgørelsen med den ydelse, den ledige ellers ville være berettiget til, jf. bemærkningerne til forslaget nr. 5.

Tilbud efter § 32 a og § 32 b går forud for minimumsretten i dagpengeperioden samt rettigheder og pligter i aktivperioden. § 32 c skal sikre dette, således at unge ledige, der får ret og pligt til et tilbud efter § 32 a og § 32 b, først får ret til tilbud efter kapitel 11 og 12, når de har gennemført tilbuddet efter § 32 a og § 32 b.

En ung ledig, der påbegynder et uddannelsestilbud på 18 måneder, som først afsluttes i aktivperioden, vil således først blive omfattet af bl.a. indkomstgaranti og muligheden for tilbud om jobtræning, når uddannelsestilbuddet er afsluttet. Uddannelsestilbud, hvor arbejdsløshedskassen udbetaler ydelsen under uddannelsen, medregnes i dagpenge- og aktivperioden efter § 55, stk. 1 og 2 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Til nr. 21

Der er ved forslaget skabt mulighed for, at privat jobtræning fremover kan anvendes som redskab i

aktivperioden på lige fod med offentlig jobtræning og redskaberne i øvrigt.

Til nr. 22

Puljehold indgår principielt som redskab for ledige i aktivperioden på lige fod med andre redskaber. I forhold til de ledige indebærer dette blandt andet, at afslag på et tilbud om puljehold bedømmes på samme måde som afslag på andre tilbud.

Da puljeholdene oprettes inden for områder, hvor der er opgaver, som regeringen ønsker løst, påhviler det i øvrigt de regionale råd og AF at prioritere anvendelsen af disse stillinger. Der henvises til de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne under nr. 9.

Til nr. 24

Forslaget er en følge af forslaget i nr. 2, der samler bestemmelserne om, at der skal udarbejdes en handlingsplan forud for afgivelse af tilbud.

Til nr. 25

Ved forslaget ophæves retten til selvfundne privat jobtræning i aktivperioden. Forslaget skal ses sammen med forslaget om at indføre privat jobtræning som et af redskaberne i aktivperioden.

Til nr. 26

Forslaget giver ledige i aktivperioden ret til et selvfundne puljehold. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at ledige i aktivperioden efter de gældende regler også har ret til selvfundne jobtræning og selvfundne individuel jobtræning.

Til nr. 27

Med den i nr. 21 foreslåede ændring vil privat jobtræning kunne indgå som tilbud på linie med andre tilbud i aktivperioden, f.eks. i forbindelse med aftaler om jobrotation. Med den foreslåede ændring vil deltagelse i privat jobtræning ikke blive omfattet af indtægtsloftet.

Til nr. 28

Ved forslaget præciseres det, at den myndighed, der har ansvaret for gennemførelsen af tilbuddet, skal underrette arbejdsløshedskassen, hvis den ledige ikke vil medvirke til udarbejdelsen af eller ikke følger en handlingsplan eller en uddannelsesplan.

Til nr. 29

Bestemmelsen fastsætter de nærmere rammer for oprettelse og fordeling af puljehold, som tænkes op-

rettet inden for bl.a. natur-, miljø-, kultur- og omsorgsområdet. Puljejob kan oprettes inden for offentlige eller halvoffentlige institutioner, hvis udgifter dækkes med mindst 50% af offentlige tilskud.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger samt til bemærkningerne til kapitel 9 a.

Til nr. 30

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 31

Justeringen af overskriften er en konsekvens af de under nr. 24 – 26 anførte ændringer.

Til nr. 32

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 1 præciseres det, at arbejdsløshedskasserne også administrerer udbetalingen af befordringsgodtgørelse til ledige, der deltager i uddannelse, i individuel jobtræning eller i et puljejob. Bestemmelsen i stk. 3 præciserer, at arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling af forskud og refusion samt om regnskab, revision, tilsyn og øvrig administration i forbindelse med arbejdsløshedskassernes udbetaling af de ydelser, som er omhandlet af bestemmelsen.

Til nr. 33

Bestemmelsen angiver, hvorledes udbetaling af (løn)tilskud tilrettelægges. I stk. 2 præciseres det, at arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om administration, tilsyn, regnskab og revision samt om udbetaling af forskud og refusion i forbindelse med (amts)kommunernes udbetalinger.

Til nr. 34

Med bestemmelsen præciseres, at arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling af forskud i forbindelse med aktiveringsindsatsen.

Til nr. 35

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 36

Der er tale om en redaktionel ændring, hvor der sker en præcisering af, hvilke afgørelser, der kan indbringes for Arbejdsmarkedsrådet.

Til nr. 37

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 38

Efter den gældende regel kan aftaler om privat jobtræning ikke indgås for en periode, der udløber senere end ved udgangen af 1996. Forsøgsbestemmelsen var således en forudsætning for EU-Kommissionens godkendelse af den danske løntilskudsordning.

Med lovforslaget lægges der op til en forlængelse af ordningen i endnu 3 år.

Lovforslaget skal notificeres for EU-Kommissionen i medfør af EU's statsstøtteregler, jf. EU-traktatens artikel 93, stk. 3. Kommissionens godkendelse skal foreligge før den notificerede lov kan træde i kraft.

Til § 2

Hovedparten af bestemmelserne træder i kraft den 1. januar 1996, dog vil der ske en indfasning over 1 år af indsatsen over for de unge. Indfasningen sker således, at unge, der er blevet ledige før lovens ikrafttræden, omfattes af retten og pligten til et tilbud fra 6 måneder efter lovforslagets fremsættelse.

Etableringen af de nye puljejob vil ske efter arbejdsministerens nærmere bestemmelse.

Til § 3

Bestemmelsen giver ret til, at der fastsættes nærmere regler for indfasningen af de nye regler.